

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Anatolie Țurcan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bodnariuc Alexandru în numele inculpatului Cojevnicov Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Cojevnicov Alexandr XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 24.08.2016 – 24.01.2017 (prima instanță);**
- 2. 20.04.2017 – 03.05.2017 (instanța de apel);**
- 3. 22.11.2017 – 07.02.2018 (instanța de recurs).**

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 ianuarie 2017, Cojevnicov Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217/1 alin. (3) lit. e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea drogurilor sau analoagelor acestora pe un termen de 5 ani.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită, lui Cojevnicov Alexandr i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 martie 2014, astfel fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea drogurilor sau analoagelor acestora pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că la data de 20.02.2016, ora 22:00, în preajma Penitenciarului nr. 4, mun. Chișinău, or. Cricova, str. Luceafărul 9, de către angajații Serviciului Securitate a Penitenciarului nr. 4 Cricova, a fost depistat inculpatul Cojevnicov Alexandr, a.n. XXXXX, la care a fost depistat și ridicat un pachet cu masă vegetală uscată și mărunțită, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1054 din 12.03.2016, reprezintă marihuană și se atribuie la substanță narcotică cu cantitatea de 13,355 gr.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Cojevnicov Alexandr au fost calificate în baza art. 217/1 alin. (3) lit. e), f) Cod penal - circulația ilegală a substanțelor narcotice, în scop de înstrăinare, cu următorii indici calificativi - păstrarea și transportarea

substanțelor narcotice, săvârșite în scop de înstrăinare, pe teritoriul penitenciarelor, în proporții mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Bodnariuc Alexandru în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea lui Cojevnicov Alexandr.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele:

- din momentul recunoașterii lui Cojevnicov Alexandr în calitate de bănuț, acesta a colaborat cu organul de urmărire penală în scopul stabilirii adevărului în cauză, a dat declarații, a participat la confruntări, iar fiind citat pentru a fi pus sub învinuire, s-a prezentat benevol la organul de urmărire penală, unde a fără a-i fi explicate motivele a fost reținut. Organul de urmărire penală și-a explicat poziția prin faptul că Cojevnicov Alexandr a acționat cu persoane nestabilite, iar acestea ulterior nu au fost identificate, ceea ce impunea disjungerea cauzei;

- nevinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile acestuia, date în fața primei instanțe, care nu au primit aprecierea cuvenită;

- declarațiile martorilor acuzării - Nereuță I., Costin S., Smirnov L. și Zaharia Gh. eronat au fost puse la baza sentinței de condamnare, deoarece aceștia au declarat că nu țin minte ca inculpatul să fi participat la sigilarea plicului și cine a ridicat de la inculpat pachetul cu substanța interzisă;

- în materialele cauzei, unde se regăsesc fotografiile plicului prezentat expertului, lipsește semnătura inculpatului și mențiunea că acesta a refuzat să semneze plicul;

- scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice nu a fost stabilit nici de către ofițerul de urmărire penală Țurcan V., care la 07 iunie 2016 a întocmit raportul cu propunerea de a-l pune sub învinuire pe Cojevnicov Alexandr în baza art. 217 alin. (2) Cod penal;

- încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului este eronată, nefiind vorba de o faptă consumată, ci tentativă de infracțiune;

- prima instanță eronat a apreciat probele, fără a înlătura dubiile constatate la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, pronunțată integral la 07 iunie 2017, a fost admis apelul declarat, casată total sentința, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cojevnicov Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza **art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal**, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul gestionării drogurilor sau analoagelor acestora pe un termen de 4 ani.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită, lui Cojevnicov Alexandr i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 martie 2014, astfel fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul gestionării drogurilor sau analoagelor acestora pe un termen de 4 ani.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță, apreciind eronat probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității,

veridicității și coroborării lor reciproce, a ajuns la concluzia greșită privind vinovăția lui Cojevnicov Alexandr în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (3) lit. e), f) Cod penal.

În acest context, apreciind probele administrate în cauză și anume declarațiile martorilor Nereuță I., Smirnov L., Costin S. și Zaharia Gh., date în fața primei instanțe și verificate în instanța de apel, procesul-verbal de ridicare din 20.02.2016, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1054 din 12.03.2016 și planșa ilustrativă, procesele-verbale de confruntare din 20.04.2016 și 29.04.2016, raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-1789 din 13.04.2016 și procesul-verbal de examinare a obiectului din 14.04.2016, instanța de apel a constatat că la 20 februarie 2016, ora 22:00, în preajma Penitenciarului nr. 4, mun. Chișinău, or. Cricova, str. Luceafărul 9, de către angajații Serviciului Securitate a Penitenciarului nr. 4 Cricova, a fost depistat inculpatul Cojevnicov Alexandr, la care a fost depistat și ridicat un pachet cu masă vegetală uscată și mărunțită de culoare verde, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1054 din 12.03.2016, reprezintă marihuană și se atribuie la substanță narcotică, cu cantitatea de 13,255 gr, ceea ce constituie proporții mari.

În legătură cu constatarea efectuată, instanța de apel a reținut că acțiunile inculpatului se încadrează juridic în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal - circulația ilegală a drogurilor, fără scop de înstrăinare, în proporții mari, acțiuni săvârșite în imediata apropiere a penitenciarului.

Expunându-se asupra necesității casării sentinței, instanța de apel a reținut că prima instanță, deși a reținut în privința inculpatului, ca fiind constatat, că fapta a avut loc *"în preajma Penitenciarului nr. 4"* ulterior, în rezultatul aprecierii probelor, a statuat că fapta a avut loc *"pe teritoriul penitenciarelor"*. În opinia instanței de apel, prima instanță eronat a preluat versiunea acuzatorului de stat, redată în rechizitoriu, în conținutul sentinței fiind atestate contradicții, ceea ce impunea excluderea din învinuirea inculpatului a semnelui calificativ - *"săvârșirea faptei pe teritoriul penitenciarelor"*, deoarece în cauză fapta a fost comisă în imediata apropiere a Penitenciarului nr. 4.

Statuând asupra necesității reîncadrării juridice a acțiunilor inculpatului, instanța de apel a reținut că scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice urmează a fi stabilit în mod obligatoriu pentru calificarea faptei în baza art. 217/1 Cod penal, semn care eronat a fost constatat de către prima instanță. În acest context, instanța de apel a considerat că din totalitatea probelor administrate nu rezultă scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice în cauză, acesta constituind doare o presupunere neconsolidată. În acest sens, instanța de apel a constatat că inculpatul se află la evidența medicului narcolog din 14.04.2005 (f.d. 111, vol. II), ca fiind consumator de substanțe narcotice (hașiș), ceea ce denotă că substanța depistată la inculpat era pentru consum propriu.

Referindu-se la argumentele apelantului, instanța de apel a apreciat critic alegațiile prin care se susținea că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele componenței de infracțiune incriminate, or acțiunea de păstrare a substanței narcotice a fost probată prin totalitatea de probe, iar altă modalitate a laturii obiective, manifestată prin transportare, s-a confirmat însăși prin declarațiile inculpatului, care a relatat că a cumpărat *"ceaiul"* de la Piața Centrală și ulterior s-a deplasat spre locul întâlnirii stabilit în prealabil - mun. Chișinău, or. Cricova, str. Luceafărul 9, adică în preajma Penitenciarului nr. 4.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apelantului prin care s-a susținut încadrarea juridică greșită a acțiunilor inculpatului, în opinia părții apărării fiind vorba de comiterea unei tentative de infracțiune. Sub acest aspect, instanța de apel a constatat o incoerență în solicitarea apelantului, or acesta inițial a pledat pentru dispunerea achitării inculpatului, ca mai apoi să-și schimbe poziția prin manifestarea dezacordului cu încadrarea juridică a acțiunilor ultimului.

Suplimentar, instanța de apel a apreciat critic și acele argumente expuse de apelant, prin care s-a solicitat dispunerea achitării inculpatului din motiv că în pachetul depistat și ridicat de la ultimul, care a fost sigiliat în absența acestuia, se afla ceai verde. Sub acest aspect, instanța de apel a constatat că ridicarea pachetului a avut loc în prezența inculpatului, fapt confirmat prin declarațiile martorilor și procesul-verbal de ridicare din 20.02.2016, iar substanța ce se afla în acest pachet, potrivit raportului de expertiză din 13.04.2016, reprezintă marihuană, substanță narcotică, cu masa de 13,255 gr.

În același context de apreciere critică a argumentelor apelantului, instanța a considerat relevant că însăși inculpatul, la etapa cercetării judecătorești, a recunoscut că pachetul a fost ridicat de la el, iar partea apărării nu a prezentat careva probe ce ar confirma că în pachetul ridicat era ceai verde. Din aceste motive, instanța de apel a statuat asupra caracterului declarativ al argumentelor expuse de apelant, acestea denotând o formă de apărare a inculpatului.

Referindu-se la categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilite inculpatului, instanța de apel a menționat că va ține cont de faptul că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, de motivul și scopul faptei, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat, de faptul că acesta nu se află la evidența medicului psihitaru, însă se află la evidența medicului narcolog din XXXXX (f.d. 111, vol. I), fiind consumator de substanțe narcotice (hașiș), de faptul că în cauză nu au fost reținute circumstanțe atenuante, agravante sau excepționale, precum și circumstanțe care să condiționeze aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

În același context, instanța de apel a reținut că prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 martie 2014 (f.d. 100-102, vol. II), Cojevnicov Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de substanțe narcotice, psihotrope sau analoagele lor pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 2 ani. În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpatul a săvârșit fapta în perioada termenului de probă, astfel la stabilirea pedepsei fiind aplicabile prevederile art. 85 Cod penal.

Reieșind din ansamblul circumstanțelor constatate, instanța de apel a conchis asupra necesității stabilirii față de inculpat a pedepsei definitive cu închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executare reală în penitenciar de tip semiînchis și cu pedeapsă complementară sub formă de privare de dreptul de a exercita activități în domeniul gestionării drogurilor sau analoagelor acestora pe un termen de 5 ani, considerând că aceste pedepse sunt echitabile și vor contribui la atingerea scopului legal instituit.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bodnariuc Alexandru în numele inculpatului, depus la 07 iulie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1)

pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul invocă următoarele:

- instanța de apel nu s-a expus asupra încălcării procedurii de sigilare și remitere a pachetului ridicat la instituția de efectuare a expertizei;

- la toate etapele procesului penal inculpatul a declarat că a predat colaboratorilor pachetul depistat la el, care nu a fost împachetat și sigilat în prezența lui, fapt care nu a fost combătut de martorii acuzării și se confirmă prin materialele dosarului, or pe plicul remis expertului lipsește semnătura inculpatului sau menținea că ultimul a refuzat să semneze. Recurentul invocă că potrivit art. 158 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, obiectul poate fi recunoscut drept corp delict dacă, prin descrierea lui detaliată, prin sigilare, precum și prin alte acțiuni întreprinse imediat după depistare, a fost exclusă posibilitatea substituirii sau modificării esențiale a particularităților și semnelor sau a urmelor aflate pe obiect.

În acest context, recurentul invocă că atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de fond și apel nu puteau ajunge la concluzia că la expertul judiciar a ajuns substanța depistată la inculpat și nu alta.

- în procesul-verbal de percheziție și ridicare din 20.02.2016 lipsește o careva mențiune privind sigilarea obiectului predat, inclusiv în prezența inculpatului, iar din fotografiile anexate la raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1054 din 12.03.2016 se observă lipsa semnăturii inculpatului pe plicul prezentat specialiștilor. În prezența acestor circumstanțe, recurentul consideră că inculpatul nu poartă nici o răspundere pentru substanța constatată de expert, atât timp cât organul de urmărire penală nu a dovedit că anume ceea ce predat inculpatul a ajuns în fața expertului.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat. În motivarea solicitării expuse, procurorul menționează că instanța de apel just a adoptat soluția de condamnare în privința inculpatului, iar activitatea instanței de apreciere sau reapreciere a materialului probatoriu în alt sens decât cel propus de recurent este o prerogativă a acesteia și nu constituie un temei separat de recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar fiind lipsită de orice suport legal.

Procurorul menționează că motivele invocate de recurent deja au constituit obiect de examinare în instanța de apel, iar o altă opinie asupra probelor puse la baza soluției adoptate nu poate servi drept temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, procurorul relevă că acțiunile efectuate de către organul de urmărire penală au fost legale, nefiind admisă încălcarea anumitor prevederi ale legii ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept. În acest context, procurorul specifică că potrivit procesului-verbal de percheziție și ridicare (f.d. 8, vol. I), inculpatul a refuzat de a-l semna, iar fiind audiat a recunoscut că posedă substanțe narcotice (f.d. 13, vol. I).

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că potrivit materialelor cauzei, suplimentar circumstanțelor reținute de către instanța de apel, se atestă că Cojevnicov Alexandr a refuzat de a semna procesul-verbal de percheziție și ridicare din 20.02.2016 (f.d. 8, vol. I), prin care s-a documentat ridicarea de la ultimul a pachetului, care s-a adeverit ulterior că conține o substanță narcotică, iar ulterior, în aceeași zi, Cojevnicov Alexandr a declarat că posedă o substanță narcotică și a predat benevol pachetul în care aceasta se afla (f.d. 13, vol. I).

În prezența acestor circumstanțe, Colegiul penal respinge ca neîntemeiate afirmațiile recurentului, prin care se critică procesul-verbal menționat. Colegiul penal reține că Cojevnicov Alexandr, personal sau prin intermediul apărătorului, urma să-și exprime acest dezacord prin modalitățile instituite prin lege – prin înaintarea plângerii în modul prevăzut de art. 298 Cod de procedură penală și, în cazul dezacordului cu rezultatul examinării plângerii, cu exercitarea dreptului prevăzut la art. 299¹ Cod de procedură penală, acțiuni care nu au fost exercitate în cauză.

Totodată, Colegiul penal reiterează că Cojevnicov Alexandr, personal sau prin intermediul apărătorului, urma să exercite dreptul invocării nulităților în procesul penal, în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora *încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului **dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță**, prevedere aplicabilă în speță, or la momentul efectuării percheziției și ridicării pachetului cu substanța narcotică de la Cojevnicov Alexandr, cu întocmirea procesului-verbal corespunzător, ultimul era prezent. În raport cu această posibilitate, Colegiul penal constată că Cojevnicov Alexandr nu a făcut uz de drepturile sale legal instituite. Suplimentar, Colegiul penal constată că atât învinuitul Cojevnicov Alexandr, cât și apărătorul său nu au înaintat obiecții la etapa terminării urmăririi penale (f.d. 144, vol. I).*

În prezența acestor circumstanțe, Colegiul penal constată că instanța de apel just a statuat asupra legalității acțiunilor organului de urmărire penală și valabilității actelor procesuale întocmite în urma acestor acțiuni.

Din motivele enunțate, Colegiul penal respinge argumentele recurentului privind acțiunile organului de urmărire penală, fiind neîntemeiat și principalul motiv care decurge din acestea – că substanța care a fost transmisă pentru efectuarea expertiză nu este cea depistată asupra lui Cojevnicov Alexandr, inclusiv din considerentul că, după cum s-a menționat anterior, acesta a recunoscut că posedă, la momentul efectuării percheziției, substanța narcotică în cauză. Reieșind din aceste motive, Colegiul penal consideră că erorile de drept, invocate în cererea deferită prezentei examinări, nu s-au adeverit.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că temeiurile pentru recurs invocate în cerere nu și-au găsit confirmare, iar alte erori care ar impune soluția casării deciziei instanței de apel nu s-au depistat, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat în cauză, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bodnariuc Alexandru în numele inculpatului Cojevnicov Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, în cauza penală în privința lui *Cojevnicov Alexandr XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan